

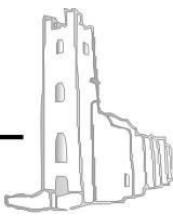
DELMAT GALIOT d.o.o.

SPLIT, Put Supavlja 1 | OIB: 65977863616 | IBAN: HR2623400091110300076

Tel./Fax.: 021 484 751
Mob: 099 250 0722
Mob: 098 448 755

www.delmatgaliot.hr

e-mail: delmat@st.t-com.hr
info@delmatgaliot.hr

**IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKOM NADZORU NA TRASI
REGIONALNOG VODOVODNOG SUSTAVA ISTOČNE
SLAVONIJE, TEMELJNI CJEVOVOD SIKIREVCI – OPRISAVCI
U BRODSKO – POSAVSKOJ ŽUPANIJI**

Slavonski Brod, prosinac 2016. godine

Predmet: Arheološki nadzor za vrijeme izvođenja zemljanih radova izgradnje Regionalnog vodovodnog sustava istočne Slavonije, dionica Sikirevci - Oprisavci

Županija: Brodsko - posavska

Općine: Sikirevci, Velika Kopanica, Donji Andrijevci, Oprisavci i Garčin

Stacionaža: od KM 0+000.00 - KM 23+715.00

Investitor: Vodovod d.o.o. Nikole Zrinskog 25, Slavonski Brod

Izvođač: Delmat Galiot d.o.o, Put Supavlja 1, Split

Voditelj arheološkog nadzora: Slavko Galiot, dipl. arheolog

Konzervatorski nadzor: Petar Seletković, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu

Vrijeme arheološkog nadzora: od 15.11.2015. do 18.11.2016.

Arheološka ekipa: Slavko Galiot, Srđan Đuričić, Stipe Pavlinović, Krešimir Lerotić, Sanda Vučićić, diplomirani arheolozi, te Josip Bazo, Josip Galiot, Petra Nikolić, Mariela Martinov, studenti arheologije/dokumentaristi

Uvod

Na temelju članka 47. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („NN“ br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14) i članka 5. Pravilnika o arheološkim istraživanjima („NN“ 102/10), Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu, izdalo je 03. prosinca 2015. godine rješenje KLASE: UP/I-612-08/15-08/0557 i UR. BROJA: 532-04-02-06/2-15-3, kojim je tvrtki „Delmat Galiot“ d.o.o. iz Splita odobreno obavljanje arheološkog nadzora za vrijeme izvođenja zemljanih radova izgradnje Regionalnog vodovodnog sustava istočne Slavonije, dionica Sikirevci – Oprisavci u Brodsko-posavskoj županiji od stacionaže 0+00 km do stacionaže 23+715,00 km (osim dijelova trase koji se nalaze unutar zaštićenih i registriranih arheoloških nalazišta te osim dionice V koja se nalazi na lokaciji od stacionaže 8+817,68 do stacionaže 11+187,92 km predmetne građevine).

Rješenjem KLASE: UP/I-612-08/15-08/0517 i UR. BROJA: 532-04-02-06/2-15-2 od 10. studenog 2015. godine, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu, izdalo je odobrenje tvrtki „Delmat Galiot“ d.o.o. iz Splita za obavljanje arheološkog nadzora za vrijeme izvođenja zemljanih radova izgradnje Regionalnog vodovodnog sustava istočne Slavonije, dionica Sikirevci – Oprisavci u Brodsko-posavskoj županiji od stacionaže 9+984,89 km do stacionaže 8+817,68 km te od stacionaže 11+187,92 km do stacionaže 10+799,08 km (osim dijela trase od stacionaže 9+984,89 do stacionaže 10+799,08 km koji se nalazi unutar zaštićenog arheološkog nalazišta Selišta - Kućišta kod Kupine, upisanog u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-1708).

Za stručnog voditelja arheološkog nadzora imenovan je Slavko Galiot, dipl. arheolog, a stručnu ekipu činili su još Srđan Đuričić, Stipe Pavlinović, Krešimir Lerotić, Sanda Vučićić, diplomirani arheolozi, te Josip Bazo, Josip Galiot, Petra Nikolić, Mariela Martinov, studenti arheologije/dokumentaristi.

Područje i metodologija arheološkog nadzora

Regionalni vodovodni sustav istočne Slavonije, dionica Sikirevci – Oprisavci, se gradi na istočnom dijelu Brodsko - posavske županije koju karakterizira ravnicaški reljef u kojem se smjenjuju manja uzvišenja i blage udoline. Današnji reljef formiran je tijekom zadnje dvije geološke epohe kvartara tj. u pleistocenu i holocenu. Južni dio cijele županije, ali i Slavonske posavine karakterizira strmac terase rijeke Save. Geološku osnovu čine barske naslage lesa koje su manjim dijelom pleistocenske datacije, dok je veći dio nastao tijekom holocena. Za

holocensku epohu vezane su i aluvijalne naplavine koje se nalaze u neposrednoj blizini toka rijeke Save. Najvažniji hidrološki čimbenik cijelog šireg prostora je rijeka Sava sa svojim manjim prirodnim pritocima te većim i manjim melioracijskim kanalima koji su nastali u procesu širenja poljoprivrednih zemljišta. Plodna zemlja glinovitog sastava s dosta organskih primjesa na lesnoj podlozi omogućila je da poljodjelstvo zauzme osnovu gospodarstva ovog kraja. Nizinske i neplodne zone koje su većim dijelom godine podložne plavljenju ostale su neobradive površine i većinom predstavljaju pošumljen prostor sa stablima hrasta i topole. U klimatskom smislu prostor Slavonskog dijela Posavine karakterizira umjerenou kontinentalna klima, sa blagim zimama i toplim ljetima.

Trasa Temeljnog cjevovoda Sikirevci – Oprisavci prati pravac pružanja Autoceste A3 Zagreb – Lipovac, s manjim odstupanjima na nekoliko pozicija. Započinje kod budućeg objekta za pripremu vode CCS „Istočna Slavonija“ - Sikirevci, a završava kod budućeg vodospremnika „Bicko Selo“ kod Bickog Sela. Predviđena dužina dionice iznosi 23715 m. Na trasi Temeljnog cjevovoda nalazi se 10 zaštićenih i registriranih kulturnih dobara – arheoloških nalazišta, koja su upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i to:

1. Bicko Selo, arheološki lokalitet „Veliki Brijeg“ upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z- 1703 (ST 23+062,07 - ST 23+535,76)
2. Oprisavci, arheološki lokalitet „Žabljača“ upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 1710 (ST 20+805,07 - ST 21+250,20)
3. Oprisavci, arheološko nalazište „Vrtlovi“ upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 4906 (ST 19+767,06 - ST 20+244,21)
4. Sredanci, arheološko nalazište „Bebrinske“ upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 4835 (15+906,45 - ST 15+994,18)
5. Stružani, arheološki lokalitet „Vrtlovi“ uveden u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske Z – 1717 (14+841,75 - ST 15+906,45)
6. Stružani, arheološko nalazište „Vrtlovi – Kućišta – Veliki Trstenik“ upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 4956 (ST 12+904,38 - ST 13+190,00; ST 13+401,34 - ST 13+557,73; ST 13+943,13 - ST 14,472,09)
7. Kupina, arheološki lokalitet „Selište – Kućišta“ upisan u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 1708 (ST 9+984.45 - ST 10+799,08)

8. Jaruge, arheološko nalazište „Gođevo“ upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 4833 (ST 3+102,67 - ST 3+147,91; ST 3+298,02 - ST 3+333,49)
9. Jaruge, arheološko nalazište „Gođevo – Berava“ upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske pod brojem Z – 4834 (ST 2+569,84 - ST 3+087,08)
10. Sikirevci, arheološki lokalitet „Trubljevine“ uveden u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske Z – 1714 (ST 0+901,34 - ST 1+185,84)

Unutar granica navedenih zaštićenih i registriranih arheoloških nalazišta provedena su zaštitna arheološka istraživanja od strane tvrtke „Delmat Galiot“ d.o.o. iz Splita, dok je istoimena tvrtka bila zadužena i za vršenje arheološkog nadzora nad preostalim dijelovima trase koji se nalaze izvan navedenih zaštićenih i registriranih arheoloških nalazišta.

Slika 1: Trasa Temeljnog cjevovoda Sikirevci – Oprisavci s naznačenim arheološkim lokalitetima (preuzeto sa: Geoportala DGU)

Građevinske radove na izgradnji vodovodnog sustava vršili su djelatnici tvrtki Brodska Posavina d.d. iz Slavonskog Broda, Vodotehnika d.d. iz Zagreba, Monter-SM d.d. iz Zagreba te Vodoprivreda Vinkovci d.d. iz Vinkovaca. Metodologija građevinskih radova je takva da se prvo pristupalo strojnom iskopu instalacijskog kanala u kojeg su se zatim polagale vodovodne cijevi koje bi se potom zatrpile sa pijeskom/šljunkom i zemljom. Instalacijski kanal odnosno iskopni rov je uobičajeno bio širok između 2,30 i 2,80 m i dubok 2,40-3,00 m. Ovisno o konfiguraciji terena i predviđenoj dubini postavljanja cijevi dolazilo je do većih ili

manjih odstupanja od navedene uobičajene širine i dubine rova. Također su na predviđenim stacionažama građene betonske šahte za muljne ispuste ili zračne ventile uslijed čega je iskopni rov značajnije proširivan i produbljivan.

Radi lakše preglednosti terena i njegova dokumentiranja, cjelokupna trasa Temeljnog cjevovoda Sikirevci – Oprisavci je podijeljena na dionice i to:

1. DIONICA: od stacionaže 0+000 do 2+225,05
2. DIONICA: od stacionaže 2+225,05 do 4+033,61
3. DIONICA: od stacionaže 4+033,61 do 5+952,79
4. DIONICA: od stacionaže 5+952,79 do 8+817,68
5. DIONICA: od stacionaže 8+817,68 do 11+187,92
6. DIONICA: od stacionaže 11+187,92 do 12+936,69
7. DIONICA: od stacionaže 12+936,69 do 15+149,30
8. DIONICA: od stacionaže 15+149,30 do 17+124,48
9. DIONICA: od stacionaže 17+124,48 do 19+729,07
10. DIONICA: od stacionaže 19+729,07 do 21+752,01
11. DIONICA: od stacionaže 21+752,01 do 23+715,00

Radovi na iskopavanju instalacijskog kanala nisu vođeni pravilnim redoslijedom po dionicama, već se istovremeno radilo na nekoliko različitih dionica s ciljem njihovog konačnog povezivanja. Nepovoljni vremenski uvjeti s mnogo kišnih dana uvjetovali su polagani napredak radova, a sveukupno je nadzor nad radovima trajao od 15. studenoga 2015. do 18. studenoga 2016. godine. Vođen je popis stratigrafskih jedinica koji se odnosi na čitavu dužinu trase od preko 23 km, upravo kako bi se izbjeglo davanje različitih brojeva SJ za iste stratigrafske pojave. Ukupno su evidentirane 43 stratigrafske jedinice, od čega se 26 odnosi na slojeve, 9 na zapune i 8 na ukope. Arheološki nadzor vođen je konstantno kroz svaki segment ukupnih radnih aktivnosti gdje se provodio postupak strojnog iskopa na svim dionicama od 1 do 11, te je tijekom cjelokupnog postupka arheološkog nadzora vođena fotodokumentacija i dnevnik arheološkog nadzora.

Dionica 1

Dionica 1 pruža se od stacionaže 0+000 do 2+225,05. Unutar područja pružanja ove dionice nalazi se zaštićeni arheološki lokalitet „Trubljevine“ koji se pruža od stacionaže 0+901,34 do 1+185,84. Radovi na dionici 1 započeli su 12. rujna 2016. godine i trajali su do

08. studenog 2016. godine. Iskop instalacijskog rova za vodovod je započeo od stacionaže 2+225,05 u smjeru istoka odnosno prema stacionaži 0+000. Dimenzije iskopnog rova su uglavnom oko 2,30 m širine i dubine do 3,00 m. Na cijeloj trasi pružanja ove dionice evidentirana su dva sloja, SJ 01 i SJ 02. Sloj SJ 01 čini zemlja izmiješana poljoprivrednim radovima, a sastoji se od humusa i zemlje glinovitog sastava s dosta primjesa posebice organskog podrijetla. Uobičajena debljina sloja SJ 01 je oko 0,40-0,50 m. Ispod sloja SJ 01 se nalazi sloj SJ 02 koji predstavlja zdravicu, a radi se o geološkom sloju maslinaste, kompaktne i teško mrvljive zemlje glinovito-prahastog sastava s primjesama. U iskopnim slojevima nisu uočeni arheološki nalazi kao niti strukture.

Slika 2: Iskopni rov na dionici 1, pogled prema istoku

Slika 3: Južni profil iskopnog rova na dionici 1

Dionica 2

Dionica 2 pruža se od stacionaže 2+225,05 do 4+033,61. Unutar područja pružanja ove dionice nalaze se dva zaštićena arheološka lokaliteta: „Gođevo – Berava“ i „Gođevo“. „Gođevo – Berava“ se nalazi između stacionaža 2+569,84 i 3+087,08, dok se „Gođevo“ nalazi između stacionaža 3+102,67 i 3+147,91, te između 3+298,02 i 3+333,49. Radovi na dionici 2 započeli su 13. svibnja 2016. godine i trajali su do 01. kolovoza 2016. godine. Između 08. i 10. lipnja vršen je iskop na prethodno istraženom arheološkom lokalitetu „Gođevo“, a između 14. srpnja i 01. kolovoza na prostoru prethodno istraženog lokaliteta „Gođevo – Berava“, te u tome razdoblju nije vođen arheološki nadzor.

Iskop instalacijskog rova na dionici 2 je započeo približno od stacionaže 4+007,00, oko 30 m istočno od obližnje željezničke pruge ispod koje je naknadno strojno probijena premosnica između rovova. Kopalo se prema istoku, u smjeru stacionaže 2+225,05. Iskopni rov je širok 2,70 m i dubok oko 3,00 m. U iskopnim slojevima nema značajnije promjene u

Slika 4: Željeznička pruga koja čini granicu između dionica 2 i 3. Pogled prema istoku i dionici 2

odnosu na dionicu 1, izuzev sloja humusa i zemlje izmiješane poljoprivrednim radovima (SJ 01) i maslinaste zemlje ispod humusa (SJ 02) evidentirano je nekoliko slojeva nasipavanja recentnog karaktera, s ostacima građevinskog materijala i recentnim smećem (metal, staklo, plastika...). Njihova pojava se većim dijelom dovodi u svezu s radovima tijekom izgradnje

autoceste, s obzirom da trasa vodovoda prolazi neposredno uz južni rub autoceste Zagreb - Lipovac. U iskopnim slojevima nije uočena pojava arheološkog materijala ili objekata.

Slika 5: Mjesto početka radova na dionici 2

Slika 6: Slojevi SJ 01 i SJ 02 u profilu rova

Slika 7: Radovi neposredno uz arheološki lokalitet „Gođevo“, čiji se istraženi zapadni dio vidi u pozadini

Dionica 3

Dionica 3 pruža se od stacionaže 4+033,61 do 5+952,79. Unutar područja pružanja ove dionice nisu registrirana arheološka nalazišta. Radovi na dionici 3 započeli su 05. ožujka 2016. godine i trajali su do 16. lipnja 2016. godine. Kopanje instalacijskog rova započelo je na zapadnoj strani dionice i to kod mjesta za zračni ventil na ST 5+912,78 te je nastavljeno prema istoku. Istočnim dijelom dionice dominira petlja izlaza s autoceste Velika Kopanica, oko koje cjevovod pravi veliki luk. Širina iskopnog rova doseže 2,70 m, a dubina mjestimično i do 4,00 m. U iskopnim slojevima ispod sloja humusa i zemlje poremećene poljodjelskim radovima (SJ 01) i maslinaste kompaktne zemlje (SJ 02) mjestimično se nailazilo na sloj sivog pijeska rahle konzistencije koji u dodiru s podzemnim vodama stvara žitku smjesu. Evidentiran je kao SJ 04 i na njega se nailazilo pri dnu rova, ispod sloja 02. Izuzev navedenih geoloških slojeva evidentirano je i nekoliko slojeva recentnog porijekla, povezanih s radovima tijekom izgradnje autoceste. Nisu zamijećeni arheološki nalazi kao niti formacije toga tipa.

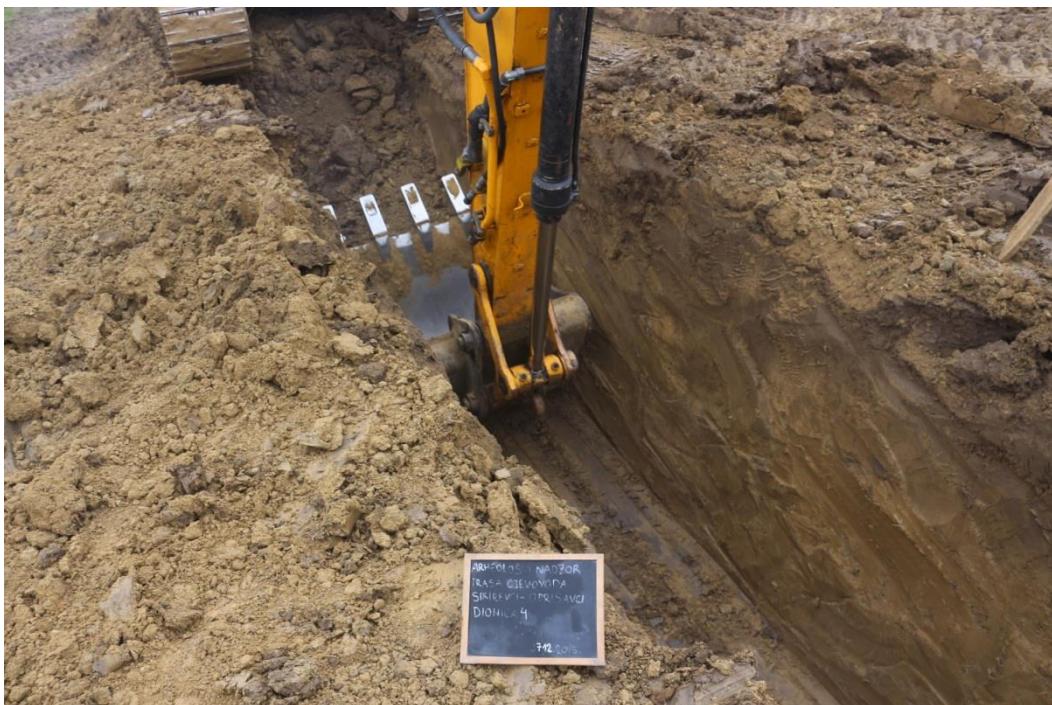
Slika 8: Iskop instalacijskog rova kod petlje autocese Velika Kopanica

Slika 9: Iskop šahte za muljni ispust. Vidljiv je sloj sivog pijeska SJ 04 ispod sloja SJ 02

Dionica 4

Dionica 4 pruža se od stacionaže 5+952,79 do 8+817,68. Unutar područja pružanja ove dionice nisu registrirana arheološka nalazišta. Radovi na dionici 4 započeli su 26. studenog 2015. godine i trajali su do 03. ožujka 2016. godine. Strojni iskop instalacijskog rova započeo je od sredine dionice, oko 40 m istočno od stacionaže 7+741,96. Zapunu iskopnog rova i u ovoj dionici definiraju slojevi SJ 01 i SJ 02. Na kraćem odsječku dionice između sloja SJ 01 i SJ 02 pojavljuje se geološki sloj SJ 10, tamno sive, kompaktne i masne zemlje glinovitog sastava, debljine 0,20 - 0,70 m. Također je zabilježena pojava sloja SJ 15 između SJ 10 i SJ 02, a radi se o geološkom sloju crvenkasto-smeđe rahle zemlje glinovitog sastava bez primjesa, debljine 0,30 - 0,50 m. Pri dnu rova mjestimično je evidentiran i sloj sivog pijeska SJ 04, a osim geoloških slojeva zabilježeno je i nekoliko slojeva nasipavanja recentnog porijekla kao i nekoliko jama zapunjениh s recentnim otpadnim materijalom. Oko 10 m južno od stacionaže 6+834,41 pronađeno je par ulomaka prapovijesne keramike u humusu što sugerira na moguće postojanje prapovijesnih nalaza južno od dionice trase. U zapuni rova nisu uočeni arheološki nalazi kao niti formacije.

Slika 10: Iskop rova na dionici 4

Slika 11: Geološki slojevi SJ 10 i SJ 15 u profilu rova

Slika 12: Recentni sloj nasipavanja u profilu rova

Dionica 5

Dionica 5 pruža se od stacionaže 8+817,68 do 11+187,92. Unutar područja pružanja ove dionice nalazi se zaštićeni arheološki lokalitet „Selište – Kućišta“ koji se pruža od stacionaže 9+984,45 do 10+799,08. Radovi na dionici 5 započeli su 11. studenog 2015. godine i trajali su s prekidima do 21. srpnja 2016. godine. Između 20. lipnja i 11. srpnja 2016. godine vršen je iskop na prethodno istraženom arheološkom lokalitetu „Selište – Kućišta“ kod Kupine, te u tome razdoblju nije vođen arheološki nadzor. Radovi na dionici su započeli od stacionaže 9+918,89. Stratigrafsku osnovu terena i na ovoj dionici predstavljaju slojevi SJ 01 i SJ 02, uz povremenu pojavu geoloških slojeva SJ 03, 04 i 05 koji se mjestimično javljaju ispod sloja SJ 02, te sloja SJ 06 koji se nalazi ispod sloja humusa SJ 01, a iznad sloja SJ 02. Sloj SJ 03 je sastavljen od maslinasto žute pjeskovite zemlje, sloj SJ 05 od crvenkaste pjeskovite zemlje te sloj SJ 06 od sive glinovite zemlje s dosta primjesa. U iskopnim slojevima nisu uočeni arheološki nalazi kao niti objekti.

Slika 13: Pregled kontakta humusa SJ 01 i zdravice SJ 02 tijekom iskopa dionice 5

Slika 14: Sloj crvenkaste pjeskovite zemlje SJ 05 pri dnu rova

Dionica 6

Dionica 6 pruža se od stacionaže 11+187,92 do 12+936,69 . Unutar područja pružanja ove dionice ne nalaze se registrirana i zaštićena arheološka nalazišta, s time što arheološki lokalitet „Vrtlovi – Kućišta – Veliki Trstenik“ koji se većim dijelom nalazi unutar dionice 7 jednim kraćim dijelom od oko 30 m ulazi unutar granica dionice 6. Radovi na dionici 6 započeli su 27. svibnja 2016. godine i trajali su do 02. kolovoza 2016. godine. Rov je uobičajeno dubok 2,40 - 2,80 m i širok oko 2,60 m. Iskop ove dionice je vršen od istoka prema zapadu. U iskopnim slojevima evidentirani su sloj humusa i zemlje poremećene poljodjelskim aktivnostima (SJ 01), ispod kojega se nalazi sloj evidentiran kao SJ 34, a radi se o geološkom sloju sastavljenom od tamno sive i tamno žućkasto smeđe glinovite zemlje s primjesama. Ispod sloja SJ 34 mjestimično se pri dnu rova pojavljuje sloj sivog pijeska SJ 04. U iskopnim slojevima nije evidentiran arheološki materijal kao niti objekti.

Slika 15: Iskop rova na dionici 6

Slika 16: Sloj sive i tamno žućkasto smeđe zemlje SJ 34

Dionica 7

Dionica 7 pruža se od stacionaže 12+936,69 do 15+149,30. Unutar područja pružanja ove dionice nalazi se zaštićeni arheološki lokalitet „Vrtlovi – Kućišta – Veliki Trstenik“ koji se pruža između sljedećih stacionaža: od 12+904,38 do 13+190,00; od 13+401,34 do 13+557,73; te od 13+943,13 do 14,472,09. Zaštitna arheološka istraživanja na navedenom lokalitetu su bila provedena od 6. lipnja do 09. srpnja 2016. godine, dok je ostatak dionice iskopan tijekom kolovoza 2016. godine. Dionica 7 većim dijelom obuhvaća križanje autosece A3 i A5 tj. prostor velikog koljena oko čvorišta Stružani. Trasa vodovoda odmiče se prema jugu, prolazi ispod autosece A5, te se ponovno vraća prema sjeveru uz A3. U vertikalnoj stratigrafiji evidentirani su sloj humusa i zemlje poremećene poljodjelskim aktivnostima (SJ 01) i maslinasta glinovita zemlja (SJ 02). Primijećena je veća količina recentnog otpada unutar sloja SJ 01. U iskopnim slojevima nije evidentiran arheološki materijal kao niti objekti.

Slika 17: Profil rova na dionici 7

Dionica 8

Dionica 8 pruža se od stacionaže 15+149,30 do 17+124,48. Cijeli prostor dionice obilježen je šumovitim pojasom na zapadu, a na istoku se izmjenjuju zone sa šumom te oranice. Unutar područja pružanja ove dionice nalaze se dva zaštićena arheološka lokaliteta: „Vrtlovi“ i „Bebrinske“. „Vrtlovi“ se nalazi između stacionaža 14+841,75 i 15+906,45, dok se „Bebrinske“ nalazi između stacionaža 15+906,45 i 15+994,18. Radovi na dionici 8 započeli su 30. lipnja 2016. godine i trajali su do 16. rujna 2016. godine. Iskop instalacijskog rova na dionici 8 je nastavljen od dionice 9 tj. od zapada prema istoku. U iskopnim slojevima evidentirani su sloj humusa i zemlje poremećene poljodjelskim aktivnostima (SJ 01), sloj tamno sive i tamno žućkasto smeđe glinovite zemlje s primjesama (SJ 34), sloj sive zemlje glinovito - pjeskovitog sastava s primjesama (SJ 43), te mjestimično pri dnu rova sloj sivoga pijeska (SJ 04). U iskopnim slojevima nije pronađen arheološki materijal kao niti formacije.

Slika 18: Iskop instalacijskog rova na šumovitom području dionice 8

Slika 19: Dio rova na dionici 8

Dionica 9

Dionica 9 pruža se od stacionaže 17+124,48 do 19+729,07. Unutar područja pružanja ove dionice nisu registrirana arheološka nalazišta. Radovi na dionici 9 započeli su 18. prosinca 2015. godine i s prekidima su trajali do 06. srpnja 2016. godine. U prosincu 2015. godine iskopano je 197 m rova na zapadnom kraju dionice, oko 230 m istočno od nadvožnjaka u Oprisavcima. U ožujku 2016. g. radovi su nastavljeni daljnijim iskopom rova prema istoku odnosno prema dionici 8. Zbog učestalog urušavanja profila uzrokovanih čestim padalinama iskopni rov je ljevkastog oblika u presjeku, širok mjestimično i do 6 m na gornjem dijelu odnosno oko 1,80 m pri dnu gdje se postavljaju cijevi. Na većem dijelu dionice ispod sloja humusa i zemlje poremećene poljodjelskim radovima (SJ 01) nalazi se sloj tamno sive i tamno žućkasto smeđe glinovite zemlje s primjesama (SJ 34) te sloj sivoga pijeska pri dnu rova (SJ 04). Na pojedinim dijelovima su ispod sloja SJ 01 evidentirani i geološki slojevi SJ 02, SJ 03, SJ 21, SJ 35 i SJ 43. Slojevi SJ 21 i SJ 35 su evidentirani samo na ovoj dionici. SJ 21 je geološki sloj jake smeđe rahle zemlje glinovito-prahastog sastava s primjesama, debljine 0,30 - 0,50 m, dok je SJ 35 geološki sloj tamno maslinasto sive zemlje s primjesama, debljine oko 0,40 m. U iskopnim slojevima nije evidentiran arheološki materijal kao niti objekti.

Slika 20: Ljevkasti oblik iskopnog rova u presjeku. Pogled prema zapadu

Slika 21: Profil iskopnog rova. Vidljivi SJ 01, SJ 34 i SJ 04

Dionica 10

Dionica 10 pruža se od stacionaže 19+729,07 do 21+752,01. Unutar područja pružanja ove dionice nalaze se dva zaštićena arheološka lokaliteta: „Vrtlovi“ i „Žabljača“. Lokalitet „Vrtlovi“ se nalazi između stacionaža 19+767,06 i 20+244,21, dok se „Žabljača“ nalazi između stacionaža 20+805,07 i 21+250,20. Radovi na dionici 10 započeli su 11. srpnja 2016. godine i trajali su do 23. rujna 2016. godine. Iskop instalacijskog rova na dionici 10 je nastavljen od dionice 9 u smjeru zapada odnosno prema dionici 11. U iskopnim slojevima evidentirani su sloj humusa i zemlje poremećene poljodjelskim aktivnostima (SJ 01), te ispod njega sloj maslinaste, kompaktne i teško mravljive zemlje glinovito-prahastog sastava s primjesama (SJ 02). U zapuni rova nisu uočeni arheološki nalazi kao niti formacije.

Slika 22: Odsječak iskopnog rova na dionici 10

Dionica 11

Dionica 11 pruža se od stacionaže 21+752,01 do 23+715,00. Unutar područja pružanja ove dionice nalazi se zaštićeni arheološki lokalitet „Veliki Brijeg“ koji se pruža od stacionaže 23+062,07 do 23+535,76. Radovi na dionici 11 započeli su 26. rujna 2016. godine i trajali su

do 18. studenoga 2016. godine. Instalacijski rov je kopan u smjeru zapada prema stacionaži 23+715,00 gdje je prema projektu predviđen završetak cjelokupne trase Temeljnog cjevovoda Sikirevci - Oprisavci. Na ovoj dionici u iskopnim slojevima su evidentirani sloj humusa i zemlje poremećene poljodjelskim aktivnostima (SJ 01), sloj maslinaste, kompaktne i teško mrvljive zemlje glinovito-prahastog sastava s primjesama (SJ 02), sloj tamno sive i tamno žućkasto smeđe glinovite zemlje s primjesama (SJ 34), i sloj sivoga pijeska mjestimično pri dnu rova (SJ 04). Nisu zabilježeni arheološki nalazi ili formacije.

Slika 23: Iskop rova kod stacionaže 22+858,40

Slika 24: Geološki slojevi bez arheoloških nalaza ili objekata u iskopnom rovu

Zaključak

Arheološki nadzor nad zemljanim radovima tijekom izgradnje Regionalnog vodovodnog sustava istočne Slavonije, dionice Sikirevci – Oprisavci, započeo je u studenome 2015. godine i s prekidima je trajao do studenoga 2016. godine. Trasa Temeljnog cjevovoda Sikirevci – Oprisavci, čija ukupna dužina iznosi 23715 m, je arbitrarno podijeljena na 11 kraćih dionica s ciljem kvalitetnijeg vršenja nadzora i lakšeg dokumentiranja napretka radova. Naime, radovi na iskopavanju instalacijskog kanala nisu vođeni pravilnim redoslijedom od jednoga kraja trase prema drugome, već se istovremeno radilo na nekoliko različitih dionica koje su se u konačnici povezale. Radnje arheologa prilikom strojnog kopanja instalacijskog rova činile su praćenje otkopnih slojeva, evidentiranje promjena u stratigrafiji, te bilježenje i dokumentiranje mogućih arheoloških formacija, ali i geoloških slojeva. Na trasi Temeljnog cjevovoda nalazi se 10 zaštićenih i registriranih arheoloških nalazišta, na kojima su provedena zaštitna arheološka istraživanja tijekom trajanja radova izgradnje vodovoda. Stoga se arheološki nadzor vršio samo na dijelovima trase cjevovoda koji se nalaze izvan granica registriranih i zaštićenih arheoloških nalazišta. Nakon cjelokupnog provedenog arheološkog

nadzora na svim dionicama trase Temeljnog cjevovoda Sikirevci – Oprisavci nisu pronađeni arheološki artefakti ili slojevi koji bi zahtijevali prekid izvođenja iskopnih radova ili tražili provedbu zaštitnih arheoloških istraživanja. Osim geoloških slojeva evidentirani su i recentni slojevi koji su većim dijelom povezani s radovima prilikom izgradnje autoceste A3 Zagreb – Lipovac, s obzirom da trasa cjevovoda prati pravac pružanja autoceste s njene južne strane, s manjim odstupanjima na nekoliko pozicija.

LITERATURA:

Marković, M. - Brod: kultuno-povjesna monografija, Slavonski Brod, 1994.